

PETYCJE - INFORMACJE OGÓLNE

Podstawa prawna składania petycji

Zasady składania i rozpatrywania petycji oraz sposób postępowania organów w sprawach dotyczących petycji określa ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870),.

Przedmiot petycji

Zgodnie z uregulowaniami ustawy o petycjach, przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. O tym, czy pismo jest petycją, decyduje treść żądania, a nie jego forma zewnętrzna. Wnoszący petycję może żądać podjęcia określonej decyzji lub wskazać akt prawa, o zmianę którego wnioskuje. Podaje także treść petycji i jej uzasadnienie. Aby petycja przyniosła jak najlepszy skutek, warto umieścić w niej liczne argumenty przemawiające za poparciem zawartego w niej postulatu.

Kto może złożyć petycję

Petycje mogą składać: obywatel lub grupa obywateli, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, stowarzyszenia, fundacje. Można to zrobić w interesie: publicznym, czyli wszystkich obywateli, podmiotu wnoszącego petycję, czyli własnym, innego podmiotu, czyli np. sąsiada lub znajomego, ale za jego pisemną zgodą. Petycje można kierować do wszystkich organów władzy publicznej, np. Sejmu i Senatu, premiera, ministra, rady gminy czy powiatu, burmistrza lub marszałka województwa, organizacji lub instytucji społecznej wykonującej zadania publiczne. Postulat zawarty w petycji musi być adresowany do podmiotu mającego kompetencje w przedstawianej sprawie. Jeśli adresat ich nie ma, musi ją przesłać do właściwego adresata w ciągu 30 dni.

W jakiej formie można wnieść petycję

Petycję można złożyć w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Co powinna zawierać petycja

Prawidłowo złożona petycja powinna zawierać:

- oznaczenie podmiotu wnoszącego petycję; jeżeli podmiotem wnoszącym petycję jest grupa podmiotów, w petycji należy wskazać oznaczenie każdego z tych podmiotów oraz osobę reprezentującą podmiot wnoszący petycję;
- wskazanie miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu wnoszącego petycję i adresu do korespondencji - w wypadku petycji indywidualnych to imię i nazwisko, miejscowość z kodem pocztowym, ulica z numerem domu i lokalu; w wypadku petycji zbiorowych, np. w imieniu organizacji, stowarzyszenia lub grupy osób, to nazwa każdego z tych podmiotów i dane osoby je reprezentującej, a także adres zamieszkania lub siedziby każdego z tych podmiotów;
- wskazanie adresata petycji;
- określenie przedmiotu petycji.

Petycja musi być podpisana

- składaną listownie podpisuje podmiot ją wnoszący, a jeżeli nie jest to osoba fizyczna lub gdy petycję wnosi grupa podmiotów, podpis składa osoba je reprezentująca;
- składana za pomocą środków komunikacji elektronicznej powinna być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu oraz zawierać adres poczty elektronicznej podmiotu wnoszącego petycję;
- petycje anonimowe nie są rozpatrywane.

Złożenie petycji jest wolne od opłat

Petycja składana w interesie podmiotu trzeciego zawiera także imię i nazwisko albo nazwę, miejsce zamieszkania albo siedzibę oraz adres do korespondencji lub adres poczty elektronicznej tego podmiotu. Podmiot, o którym mowa powyżej wyraża zgodę na złożenie w jego interesie petycji w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Zgoda jest dołączana do petycji. Petycja może zawierać zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję lub podmiotu trzeciego - w przypadku gdy petycja jest składana w interesie podmiotu trzeciego. Adresat petycji zamieszcza na stronie internetowej informację zawierającą skan petycji, datę jej złożenia i - po wyrażeniu zgody - imię i nazwisko albo nazwę autora petycji.

Termin załatwienia petycji

Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jej złożenia. W przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od podmiotu rozpatrującego petycję uniemożliwiających jej rozpatrzenie we wskazanym terminie, termin ten ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż o kolejne 3 miesiące. Postępowanie w sprawie petycji kończy się zawiadomieniem podmiotu wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi

Jeśli petycja została złożona w sprawie dotyczącej petycji już rozpatrzonej przez danego adresata, a w petycji nie powołano się na nowe fakty lub dowody, adresat może pozostawić tę petycję bez rozpatrzenia. Musi o tym niezwłocznie poinformować wnoszącego petycję.

Petycja wielokrotna

Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach przewiduje również instytucję tzw. "petycji wielokrotnej". W świetle uregulowań ww. ustawy, jeżeli w ciągu miesiąca od otrzymania petycji przez podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji składane są dalsze petycje dotyczące tej samej sprawy, podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji może zarządzić łączne rozpatrywanie petycji (petycja wielokrotna). W takim przypadku, na stronie internetowej podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji lub urzędu go obsługującego ogłasza się okres oczekiwania na dalsze petycje nie dłuższy niż 2 miesiące, licząc od dnia ogłoszenia. Termin rozpatrzenia petycji wielokrotnej liczy się od dnia upływu okresu, o którym mowa powyżej. W przypadku petycji wielokrotnej sposób jej załatwienia jest ogłaszany na stronie internetowej podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji lub urzędu go obsługującego. Ogłoszenie to zastępuje zawiadomienie podmiotu wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.

Co roku, do 30 czerwca, adresat petycji umieszcza na swojej stronie internetowej lub stronie internetowej urzędu go obsługującego zbiorczą informację o petycjach rozpatrzonych w roku poprzednim.